

FEHÉR MIKLÓS

A fekete aktatáska

Apámnak van egy fekete aktatáskája.

Apámról elsősorban azt kell tudni, hogy üzletember. Sokat dolgozik. Szinte reggeltől estig. Amikor anya felébredt, apa már a konyhában ül. Ilyenkor még szürke, kopottas fürdőköpeny van rajta. A mamámtól kapta. Apa anyjától. A mama már nem él. Apa ebben a fürdőköpenyben olvassa a *Magyar Szót*. Hajnalban már a postaládánkban van az újság, s apa első dolga mindig az, hogy a hálósobától az udvaron keresztül el-sétáljon a bejárati kapuig, és kivegye a ládából a napilapot. Aztán a konyhába érve felteszi forralni a vizet, megfőzi a török kávé anyának és saját magának is. Anya két pirítóst készít nekem, amit én tejföllel vagy margarinnal kenek meg. Én a kávé helyett teát kapok. Apa és anya nem reggeliznek, csak kávéznak. A legtöbbször szótlantul ülünk. Nagyon korán van, keveset alszunk és fáradtak vagyunk. Ahogy fogy előttem a pirítás és a tea, apa meg anya előtt meg a kávé, úgy lesz egyre jobb kedvünk. Váltunk pár szót egymással: kinek mi a terve mára, mi a feladata, mi a kö-telessége. Rám még ezt követően vár a fogmosás, az öltözködés, a cipő felhúzása, a hátizsák, de apa ettől jóval gyorsabb. Hétfőtől péntekig – de az is előfordul, hogy még szombaton is – nadrágot és inget, öltönyt ölt magára. Barna vagy fekete elegáns cipővel és az ehhez illő nadrágszíjjal. Mindennap másik ruha, egyedül az ezüst karórája marad ugyanaz. És a fekete aktatáska.

A fekete aktatáskát nagy becsben tartja. Még anyának sem engedi, hogy belekukkantson. A közelébe mehet, a kezében foghatja, de kinyitni nem szabad! Mondjuk, nem is tudná se anya, se én, mert zárva van. Van rajta egy számos lakat, aminek a kódját csak apa tudja. A kód négy számból áll. Sokszor gondolkodtam már azon, vajon mi lehet ez a négy szám? Egy

születési év? Egy hónap és egy nap kombinációja? A kedvenc száma? Az ábécé valamely betűjének számbeli megfelelője? Anyát zaklattam ezzel kapcsolatban, de mindig kitérő válaszokat kaptam: hogy ez apa titka, a felnőttek dolgába ne szóljak bele, ő sem tudja, de nem is kell. Ami viszont még ennél is jobban érdekelt, az az, hogy mit rejthet az aktatáska. Persze, én nem félek apától sem, tőle is megkérdeztem ezeket, de a legtöbbször mindössze sejtelmesen mosolygott. Őszintén, nem értem, miért kell titkolózni. Egy komoly üzletembernek unalmas papírok lapulnak a cókókjában. Vonalas füzetek, kék, piros és zöld írónok, ceruzák, filctollak vagy egyéb szövegkiemelők, vonalzó, esetleg egy-egy kisebb naptár, számlák, számológép, régi, már elfelejtett dokumentumok, talán zsebkendő meg megymás. Igazi talány, hogy ezt én miért nem láthatom, s egyáltalán, miért nem tudhatok róla. Egyszer azonban apa a mosoly helyett annyit mondott: ha eljön az idő, a fekete aktatáska az enyém lesz. És egy kis szünet után még azt is hozzátette, hogy minden kérdésemre választ kapok, a táskában pedig olyasmi lapul, amire soha nem is gondolnék.

Amikor délelőtti váltásban járok az iskolába, előfordul, hogy délután, a fociedzést követően a Tisza-parton sétálok. Van ott a régi, romos dokk mögött egy különös, szűk bejárat a folyó melletti erdőbe. Ha sötét van, egészen kísérteties, hiszen ahogy haladok előre rajta, úgy lesz egyre több fa és gaz körülöttem, de egyre kevesebb a kitaposott út. Szereitek itt sétálni. Olvastam, hogy egy túra az erdőben jó hatással van az egészségre. Ezért sokat túrázok. Először megnézem a töltést, majd a strand mellett elhaladva a farengetegbe vetem magam. Nem sietek. Néha gyorsabban lépkedek, de sosem annyira gyorsan, hogy ne tudjam élvezni a tájat körülöttem. Titokzatos hely. Legalább annyira titokzatos, mint apa fekete aktatáskája. A videojátékokban – ha a szereplő eljut egy adott szintig – mindig létezik egy mentés funkció. A való életben nekem ez a hely ebben az erdőben van, méghozzá egy farakás mellett. Alig pár méterre a Tiszától, az erdő szélén, a sok-sok fa között ott van egy bunker. A nagy fadarabok függőlegesen állnak, a tető és a falak alján pedig kisebb ágakból a talapzat teremt biztos alapot. Amikor elrontok valamit, mondjuk, rossz jegyet kapok az iskolában, vagy rosszul focizok egy meccs-

csen, ide jövök. Igaz, az időben nem tudok visszautazni, hogy kijavítsam a hibáimat, de amikor bebújok a fadarabok alá, akkor megnyugszom. Mély levegőt veszek. És ez a levegő itt sokkal tisztább, az erdőben, mint a városban vagy a világ bármely pontján máshol. Mint a számítógépen, úgy érzem, elém tárul egy-egy mentődoboz, feltöltöm magam, és amikor legközelebb felelek, vagy a zöld gyepszőnyegen a kapussal nézek farkasszemet, jobban döntök: a jó választ adom és a legjobb mozdulattal rúgom el a labdát a hálóig.

Most is, amikor már igazán kifáradtam a naphosszat tartó gondolkodásban, itt vagyok, az én rejtekhelyemen. S ekkor a legkülönlegesebb történik velem. Felidézni sem tudom, hányszor jártam már itt, de ahogy a lábam alá tekintek, észreveszem, hogy az ágak hálózata nem fed be mindent. Amit pedig a föld alatt látok, egyszerre megrémiszt és elkápráztat. Tiszta erőből dobbantok, a faágak recsegve törnek szét, én pedig egy aprót zuhanok. Hiába vagyok feltehetően valahol a föld alatt, mindent látok. Szinte vakító a világosság. Apa fekete aktatáskáját látom. De nem egyet. Rengeteget! Mintha az erdőben, amelyben most vagyok, lenne még egy erdő, ami csakis fekete aktatáskából áll. Egyik sem pont ugyanolyan, mint a másik, de nagyon hasonlítanak. Van, amelyik kerek, van, amelyik téglalap alakú, de olyan is akad, amelyen csak két számot kell megadni a zárnál, és még olyat is találok, ami kulccsal nyílik. A táskák fényesek. Csöndesek. Ők maguk nem beszélnek, de érzékelik, hogy itt vagyok. Mintha rám figyelnének. Nem ijedtem meg tőlük. Barátságosak. Eldöntöm, hogy jobban szétnézek. Hátha én is találok egy nekem valótlót. A föld alatt komoly alagútrendszer rejtőzik. Ide-oda kanyarog, de a tájékozódás könnyű: mindenhol útjelző táblák segítenek. Az EXIT, azaz a KIJÁRAT felirat mindenhol látható. Nem lehet eltévedni. Van még FŐ UTCA, TÓPART, TÁSKÁK SÉTÁNYA és számozott utak is. Ám amitől eláll még a lélegzetem is: APA FEKETE AKTATÁSKÁJA. Alig hiszem el! Ezúttal nem várok semmit, nem figyelem a tájat magam körül. Futok.

Egy térre érek. A zöld pázsittal övezett terület közepén a napfény egyetlen táskára mutat. Ez apáé. Biztos vagyok benne. Az eredeti. Ahogy közelebb lépek hozzá, a többi táska körém gyűlik. Feszülten figyelnek. Végigsimítom az ujjam apa fekete aktatáskáján. Életemben először te-

hetem ezt. Magamhoz ölelem, és védem minden bajtól. Arra gondolok, hogy eljött az idő. Apa talán erre a pillanatra utalt, amikor azt mondta, egyszer minden kérdésre választ kapok. A zár alaphelyzetében áll: 0-0-0-0. Ahogy a kezemet a táskára teszem, már tudom, mit kell tennem. Az első két helyen semmit sem változtatok. A harmadik számot a négyesre tekerem, a negyedik számot pedig a kettesre. Tudom, hogy ez a válasz. A fekete aktatáska kinyílik.

És te tudod, mi volt benne?